

Economen vinden groei ongelijkheid inkomens slechte ontwikkeling

Van onze redacteur
Amsterdam

Een ruime meerderheid van de Nederlandse economen, bijna 60%, vindt de groei van de inkomensongelijkheid in Nederland een verontrustende ontwikkeling. Dat blijkt uit een enquête van discussieforum Me Justice onder ruim veertig economen.

‘Hoewel de groei van de ongelijkheid in Nederland beperkt is, is een groeiende kloof tussen de hoogste en laagste inkomens nadelig voor de sociale samenhang en kan zij ressentiment onder laagste inkomens oproepen’, zegt de aan de Universiteit van Amsterdam verbonden econoom Paul de Beer in een toelichting.

Esther-Mirjam Sent, econoom aan de Radboud Universiteit en Eerste Kamerlid voor de PvdA: ‘De groeiende ongelijkheid is een belangrijke oorzaak van de economische crisis. Naast economische argumenten zijn er ook filosofische, sociologische en psychologische factoren die een rol spelen.’

Bas Jacobs, werkzaam bij de Erasmus School of Economics, plaatst een vraagteken bij de uitkomsten. ‘Wat is “verontrustend”? Er lijkt een politiek waardeoordeel te worden gevraagd waar economen niet over gaan. Economen gaan over de vraag: als politici (meer) inkomen willen herverdelen, wat zijn daarvoor dan de meest doelmatige herverdelingsinstituten?’

Inkomensongelijkheid staat, mede beïnvloed door de discussies over bonussen en topinkomens, weer vol in de belangstelling. In de Verenigde Staten zijn het bijvoorbeeld prominente economen als Joseph Stiglitz en Larry Summers die zich openlijk zorgen maken over de inkomensongelijkheid in hun land.

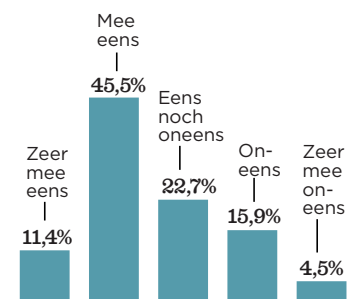
Summers gaat zelfs zover de Verenigde Staten als een ‘Downtown Abbey-economie’ te karakteriseren, een verwijzing naar het kostuumdrama waarin de verschillen tussen de standen scherp zichtbaar zijn.

Stiglitz bracht bij de laatste bijeenkomst van het World Economic Forum in Davos, van 22 tot 25 januari, het thema onder aandacht

Het verhogen van het toptarief zal leiden tot een daling van het nationaal inkomen, denkt ruim 40%

Enquête

De groei van de inkomensongelijkheid in Nederland is een verontrustende ontwikkeling

van de aanwezigen: ‘Ongelijkheid leidt tot lagere groei en lagere efficiëntie. Gebrek aan mogelijkheden maakt dat de maatschappij haar meest waardevolle bezit — haar burgers — niet ten volle uitnut’, aldus de Amerikaanse Nobelprijswinnaar.

Vergeleken met andere EU-landen is de inkomensongelijkheid in ons land betrekkelijk klein, blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek van eind vorig jaar. Sinds het begin van deze eeuw zijn de inkomensverschillen in Nederland vrijwel niet veranderd. Nederland staat volgens het CBS nog net in de top 5 van Europese landen met een beperkte inkomensongelijkheid.

Een andere opmerkelijke uitkomst van de enquête is dat ruim 40% van de economen denkt dat het verhogen van het toptarief van de inkomstenbelasting zal leiden tot een daling van het nationaal inkomen.

Zo’n 55% is van mening dat inkomenspolitiek het effectiefst is als ze gericht is op het vergroten van de verdienmogelijkheden aan de onderkant van de samenleving. De economen denken ook in groten getale, bijna 56%, dat de positie van de middenklasse op de arbeidsmarkt onder invloed van technologische vooruitgang sterk zal worden uitgehold.

Gerard van den Berg, onderzoeker aan de universiteit van Mannheim (Duitsland), ziet een verband met de vraag over inkomensongelijkheid. ‘Aan de onderkant van de verdeling zitten Nederlandse uitkeringsontvangers. Vergeleken met het buitenland hebben zij een zeer riant inkomen. Dat lijkt me verontrustender. Het drukt het besteedbaar inkomen van de middeninkomens omlaag.’

